

इति भ्रातृवचः श्रुत्वा न हन्मि त्वां नराधिप । उत्तिष्ठ न भयं तेऽस्ति स्वस्तिमान् गच्छ पार्थिव ।

आगच्छेथा महाराज परां चैत्रीमुपस्थितां । यदाऽश्वमेधो भविता धर्मराजस्य धीमतः ।

एवमुक्तः स राजा तु भगदत्तात्मजस्तदा । तथेत्येवाब्रवीदाकं पाण्डवेनाभिनिर्जितः ।

इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिके पर्वणि अनुगीतापर्वणि अश्वानुसारे वज्रदत्तपराजये षट्सप्ततोऽध्यायः ॥ ७६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सैन्धवैरभवद्युद्धं ततस्तस्य किरीटिनः । हतशैवैर्महाराज हतानाञ्च शतैरपि ।

तेऽवतीर्णमुपश्रुत्य विषयं श्रेतवाहनं । प्रत्युद्ययुरमृष्यन्तो राजानः पाण्डवर्षभ ।

॥ अश्वञ्च तं परामृष्य विषयान्ते विषोपमाः । न भयं चक्रिरे पार्थाङ्गीमसेनादनन्तरात् ।

ते विदूराद्धनुष्पाणिं यज्ञियस्य हयस्य च । वीभत्सुं प्रत्यपद्यन्त पदातिनमवस्थितं ।

ततस्ते तं महावीर्या राजानः पर्यवारयन् । जिगीषन्तो नरव्याघ्रं पूर्वं विनिकृता युधि ।

ते नामान्यपि गोत्राणि कर्माणि विविधानि च । कीर्त्तयन्तस्तदा पार्थ शरवैर्धरवाकिरन् ।

ते किरन्तः शरव्रातान् वारणप्रतिवारणान् । रणे जयमभीषन्तः कौन्तेयं पर्यवारयन् ।

ते समीक्ष्य च तं कृष्णमुयकर्माणमाहवे । सर्वे युयुधिरेवीरा रथस्यास्तं पदातिनं ।

ते तमाजग्निरं वीरं निवातकवचान्तकं । संशप्तकनिहन्तारं हन्तारं सैन्धवस्य च ।

ततो रथसहस्रेण हयानामयुतेन च । कोष्ठकीकृत्य वीभत्सुं प्रहृष्टमनसोऽभवन् ।

तं स्मरन्तो बधं वीराः सिन्धुराजस्य चाहवे । जयद्रथस्य कौरव्य समरे सव्यसाचिना ।

ततः पर्जन्यवत् सर्वे शरवृष्टीरवांसजन् । तेः कीर्णः शुशुभे पार्था रविर्भ्रैघान्तरे यथा ।

स शरैः समवच्छन्नश्चाग्ने पाण्डवर्षभः । पञ्जरान्तरसञ्चारी शकुन्त इव भारत ।

ततो हाहाकृतं सर्वं कौन्तेये शरपीडिते । त्रैलोक्यमभवद्राजन् रविरासीच्च निष्प्रभः ।

ततो ववौ महाराज मारुतो लोमहर्षणः । राजरथसदादित्यं युगपत् सोममेव च ।

उल्काश्च जग्निरं सूर्यं व्यकीर्यन्त समन्ततः । वेपथुश्चाभवद्राजन् कैलासस्य महागिरेः ।

मुमुचुः श्वासमत्युष्णं दुःखशोकसमन्विताः । सप्तर्षयो जातभयास्तथा देवर्षयोऽपि च ।

ततः खान्तु विनिर्भिद्य मण्डलं शशिनाऽपतत् । विपरीता दिशश्चापि सर्वा धूमाकुलास्तथा ।

रासभारुणसङ्काशा धनुष्मन्तः सविद्युतः । आवृत्य गगणं मेघा मुमुचुर्मांसशोणितं ।

एवमासीत्तदा वीरे शरवर्षेण संवृते । फाल्गुने भरतश्चेष्ट तदद्भुतमिवाभवत् ।

तस्य तेनावकीर्णस्य शरजालेन सर्वतः । मोहात्पपात गाण्डीवमावापञ्च करादपि ।

तस्मिन्मोहमनुप्राप्ते शरजालं महत्तदा । सैन्धवा मुमुचुस्त्रुणं गतसत्त्वे महारथे ।

ततो मोहसमापन्नं ज्ञात्वा पार्थ दिवौकसः । सर्वे वित्रस्तमनसस्तस्य शान्तिकृतोऽभवन् ।

ततो देवर्षयः सर्वे तथा सप्तर्षयोऽपि च । ब्रह्मर्षयश्च विजयं जेपुः पार्थस्य धीमतः ।

ततः प्रदीपिते देवैः पार्थतेजसि पार्थिव । तस्यावचलवद्धीमान् संग्रामे परमाश्रितवित् ।

विचक्रधं धनुर्दिव्यं ततः कौरवनन्दनः । यन्त्रसेवेह शब्देऽभून्महांस्तस्य पुनः पुनः ।